

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CONSILIULUI JUDEȚEAN BUZĂU
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

August 2019

I. INTRODUCERE

- **Adresa fizică:** Bulevardul Nicolae Bălcescu 48, Buzău, 120260.
- **Adresa virtuală:** <http://cjbuzau.ro/>
- **Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:**
  - Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 - Legea administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
  - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
  - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
  - Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
  - Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
  - Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
  - Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare Codul penal;
  - Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
  - Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;

- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

Misiune / atribuții/ competențe:

Consiliul Județean Buzău este autoritatea administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes la nivelul județului Buzău.

Președintele Consiliului Județean este o autoritate administrativă executivă distinctă, stabilită de legiuitor, care asigură respectarea prevederilor Constituției, punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului României, a hotărârilor consiliului județean, precum și a altor acte normative.

Președintele Consiliului Județean și consilierii județeni sunt aleși locali care, în asigurarea liberului exercițiu al mandatului lor, îndeplinesc o funcție de autoritate publică.

Administrația publică județeană este organizată și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Raporturile dintre autoritățile administrației publice locale din comune, orașe și municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean se bazează pe principiile autonomiei, legalității, responsabilității, cooperării și solidarității în rezolvarea problemelor întregului județ.

Principalele atribuții ale consiliului județean sunt prevăzute la art. 91 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Aspecte generale privind organizarea și funcționarea Consiliului Județean Buzău și a structurilor subordonate incluse în procesul de evaluare:

Organigrama instituției poate fi consultată pe pagina de internet a instituției, la adresa:

<http://cjbuzau.ro/organigrama/>¹

În cadrul Consiliului Județean Buzău își desfășoară activitatea un număr de 183 de persoane (cu funcții de execuție, de conducere și de demnitate publică), dintr-un număr total de 254 de funcții prevăzute în statul instituției, după cum urmează:

- De demnitate publică: 3 (01.08.2019)
- De conducere: 20 (01.08.2019)
- De execuție: 160 (01.08.2019)

Populația Județului Buzău numără în prezent 45 1069 locuitori, din care 174127 în municipii și orașe și 276942 în comune.

Structuri subordonate:

- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău;
- Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Buzău;

¹ Se recomandă completarea organigramei cu nr. total de posturi prevăzute în statul instituției, precum și postarea pe pagina de internet a organigramelor instituțiilor subordonate.

- Teatrul „George Ciprian” Buzău;
- Muzeul Județean Buzău;
- Biblioteca Județeană „Vasile Voiculescu” Buzău;
- Centrul Județean De Cultură și Artă Buzău;
- Spitalul Județean de Urgență Buzău;
- SC Domenii Prest Serv SRL Buzău.

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului privind modul de implementare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 transmis de instituția evaluată în data de **12 august 2019** și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de **26 august 2019** între orele 13.00 și 16.00.

Temele de evaluare ce au făcut obiectul discuției au fost:

- (1) **Conflictele de interese;**
- (2) **Accesul la informații de interes public;**
- (3) **Incompatibilități;**
- (4) **Declararea cadourilor;**
- (5) **Protecția avertizorului în interes public.**

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflage-ului. În cadrul celei de-a doua teme, accesul la informații de interes public, au fost purtate discuții și cu privire la transparența procesului decizional și în context aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

De asemenea, în cadrul vizitei membrii echipei de evaluare împreună cu reprezentanții instituției prezente la discuții au identificat cazuri de bună practică în domeniul integrității ce pot fi replicate la nivelul altor autorități administrativ-teritoriale și care sunt detaliate în capitolul III al prezentului raport de evaluare.

Componența echipei de evaluare:

- inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție;
- personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor în cadrul Direcției Elaborare Acte Normative, Ministerul Justiției, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice centrale;
- consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale.

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție:

- , personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Din partea Consiliului Județean Buzău au participat:

- - președinte;
- - consilier, Direcția Juridică și Administrație Publică Locală;
- - consilier juridic, Serviciul Juridic și Contencios;
- - șef serviciu Resurse Umane;
- - șef serviciu Achiziții;
- - compartiment informații publice și Secretariat ATOP al Județului Buzău;
- - Biroul de Coordonare și Colaborare cu Instituțiile Publice.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Consiliul Județean Buzău a transmis direcției de specialitate din cadrul MLPDA responsabilă cu monitorizarea implementării prevederilor SNA la nivel local următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA;
- Anexele A și C privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere;
- Planul de integritate;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2017;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2018;
- Inventarul măsurilor de transparență instituțională de prevenire a corupției, precum și a indicatorilor de evaluare aferent anului 2018;
- Chestionarul tematic de evaluare structurat pe teme de evaluare în anul 2019.

Astfel, în vederea actualizării unor documente aferente implementării SNA 2016-2020, precum planul de integritate ș.a, este de menționat faptul că pe pagina de internet a Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în prezent se regăsește o secțiune dedicată domeniului integritate unde sunt publicate documente model aferente SNA 2016-2020 (declarația de aderare, planul de integritate, dispoziția privind desemnarea grupului de lucru și responsabililor SNA, model cod de etică și integritate, modele proceduri aferente indicatorilor SNA).

În cadrul **primei etape** a discuțiilor la fața locului, domnul președinte a făcut o prezentare generală asupra situației implementării SNA la nivelul instituției, ideea centrală a discuțiilor fiind aceea potrivit căreia la nivelul CJ Buzău există preocuparea pentru găsirea și implementarea tuturor soluțiilor posibile din punct de vedere legal pentru diminuarea fenomenului corupției, fiind cunoscut gradul ridicat de risc de corupție la care sunt supuși în general funcționarii și angajații unui consiliului județean.

S-a menționat, de asemenea, de către membrii echipei de evaluare, faptul că în cuprinsul raportului misiunii de evaluare se vor propune recomandări în vedere îmbunătățirii aspectelor discutate, recomandări cuprinse în raportul ce urmează a fi agreat de ambele părți, și care se vor

implementa/pune în aplicare în cel mult 12 luni de la publicarea raportului de evaluare pe Portalul SNA, conform Metodologiei de monitorizare a implementării SNA.

CONFLICTELE DE INTERESE

Din chestionarul de evaluare, precum și din discuțiile care au avut loc în cadrul vizitei de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. În cadrul Consiliul Județean Buzău nu există persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, pe parcursul anului 2018.
2. Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese.
3. În perioada de referință, nu au existat cazuri de încălcare a normelor privind declararea averilor și a intereselor sau de completare necorespunzătoare a declarațiilor de avere și de interese. Instituția nu a solicitat puncte de vedere Agenției Naționale de Integritate în această materie.
4. Au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese. Există o inițiativă de testare a cunoștințelor generale ale personalului instituției și de instruire și pregătire, însă a rămas neclar sub ce formă au fost adresate întrebările din chestionar și ce fel de informații privind conflictele de interese au fost evaluate. Nu a rezultat însă cu certitudine care a fost rezultatul inițiativei. Cu toate acestea, apreciem demersul ca fiind unul util și pertinent.
5. Instituția are în curs de adoptare o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.
6. La nivelul Consiliul Județean există o persoană responsabilă de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care asigură consultanță funcționarilor publici și o persoană care asigură consultanță aleșilor locali și acordă sprijin în completarea acestora. Persoana responsabilă de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese nu a beneficiat, în perioada de referință, de programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de avere și de interese.
7. În ceea ce privește implementarea prevederilor art. 6 și art. 7 din Legea nr. 176/2010, reprezentanții instituției au precizat că persoana responsabilă care asigură implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese se ocupă de primirea, înregistrarea declarațiilor de interese într-un Registru special și eliberează la depunere o dovadă de primire; de asemenea, instituția asigură publicarea declarațiilor pe site-ul acesteia. Instituția a menționat că nu au existat cazuri de nedepunere sau depunere cu întârziere a declarațiilor de avere/interese;
8. În ceea ce privește avertismentele de integritate emise de sistemul PREVENT monitorizat de Agenția Națională de Integritate cu privire la potențiale conflicte de interese, în urma discuțiilor purtate și a răspunsurilor acordate, au rezultat următoarele:
  - În temeiul Legii nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, în cadrul Agenției Naționale de Integritate, a fost constituit Sistemul informatic integrat pentru prevenirea și identificarea potențialelor conflicte de interese (Sistemul prevenție).

- În cadrul instituției au fost respectate prevederile Legii nr. 184/2016, “Fiecare autoritate contractantă/entitate are obligația de a desemna, prin act administrativ, una sau mai multe persoane responsabile cu completarea și actualizarea formularelor de integritate aferente procedurilor de atribuire derulate de către autoritatea respectivă.”
  - În desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de la nivelul instituției nu au fost emise avertismente de integritate de Sistemul PREVENT monitorizat de Agenția Națională de Integritate cu privire la potențiale conflicte de interese.
9. Ca și măsură de prevenire a unor eventuale situații de conflict de interese, în cadrul ședințelor Consiliului Județean, consilierii județeni nu participă la vot în cazul în care au un interes personal de natură patrimonială cu privire la problemele supuse dezbaterii pe ordinea de zi.
10. În ceea ce privește *pantouflage*-ul, din răspunsurile acordate în cadrul discuțiilor a rezultat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului și, cu atât mai puțin, o poziție instituțională sau o procedură internă dedicată acestui subiect, fiind purtate, însă, discuții constructive și clarificatoare cu membrii misiunii cu privire la posibilele măsuri ce pot fi luate în cadrul consiliului județean, evaluatorii atrăgând atenția asupra faptului că instituția are și obligația de a monitoriza respectarea acestor interdicții în îndeplinirea sarcinilor de prevenție, precum și asupra gravității sancțiunii aplicabile în caz de nerespectare a interdicțiilor, și anume nulitatea absolută a actelor încheiate.

Echipa de experți a solicitat informații cu privire la gradele de rudenie existente între persoanele angajate în cadrul acestei instituții și măsurile care s-au luat astfel încât să fie prevenite eventuale situații de conflicte de interese. Reprezentanții consiliului județean au menționat că nu există cazuri de soț-soție care să își desfășoare activitatea în instituție, în raporturi de subordonare directă, fiind cunoscute interdicțiile existente în materie.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Din discuțiile cu caracter general, a rezultat necesitatea menținerii actualizate și, acolo unde este cazul, completării informațiilor cu caracter general disponibile pe site-ul instituției. Spre exemplu, este necesară prezentarea organigramelor tuturor structurilor afișate ca fiind în subordonarea sau coordonarea CJ BUZĂU (lipsește, de exemplu, orice fel de informație cu privire la SC Domenii Prest Serv SRL Buzău), actualizarea organigramelor, acolo unde este cazul, inclusiv prin includerea informațiilor centralizate cu privire la numărul total de posturi și numărul total de posturi ocupate. Echipa de experți a semnalat faptul că incumbă responsabililor cu SNA din structura centrală a CJ Buzău obligația de a semnala structurilor subordonate îndeplinirea obligațiilor legale privind transparența și accesul la informațiile de interes public.

Ca urmare a analizei paginii de internet a Consiliului Județean Buzău, a chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. La nivelul instituției, există o persoană specializată cu atribuții în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001, atribuțiile acesteia fiind prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției, având și alte atribuții/responsabilități în cadrul

- instituției. Astfel, aceeași persoană gestionează și relația cu presa și societatea civilă, respectând termenele legale prevăzute;
2. Persoana responsabilă de aplicarea Legii nr. 544/2001 a beneficiat de instruire de specialitate în perioada de raportare;
  3. În urma analizei site-ului instituției, au fost constatate următoarele:
    - Regulamentul de organizare și funcționare al instituției este publicat în forma actualizată conform Codului administrativ și poate fi consultat pe pagina de internet a instituției: <http://cjbuzau.ro/rof-c-j-buzau/>.
    - Conform informațiilor oferite în chestionar și analizei paginii de internet toate informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 sunt publicate pe pagina de internet a instituției: <http://cjbuzau.ro/informatii-publice/>: *lista cuprinzând documentele de interes public din instituție și lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii, în cadrul instituției*. De asemenea, sunt publicate buletine informative anuale, potrivit art. 5 alin. (2) al Legii nr. 544/2001.
  4. Ca metode de comunicare online a informațiilor de interes public, Consiliul Județean Buzău folosește atât adresa directă de web unde în pagina de contact există un formular de contact pentru cei care doresc să lase un mesaj (<http://cjbuzau.ro/contact/>) la adresa de e-mail: public.relations.cjbuzau@gmail.com, precum și o adresa de email a consiliului județean: cjbuzau@cjbuzau.ro.
  5. Din analiza chestionarului și din discuția la fața locului a reieșit faptul că nu au fost semnalate situații de nerespectare a termenelor prevăzute de Legea nr. 544/2001, iar instituția nu a avut în trecut reclamații administrative și nici plângeri în instanță. De asemenea, nu au existat refuzuri de punere la dispoziție a informațiilor în ultimul timp, singurele fiind în anii 2005-2006;
  6. Instituția nu a adoptat o procedură internă privind accesul la informațiile de interes public.
  7. Pe site-ul instituției sunt prezentate câteva documente de interes public (bugetul local, impozitele și taxele locale, strategia de dezvoltare locală, informații privind evidența persoanelor, formulare evidența persoanelor etc.) în format needitabil, formatul documentelor publicate fiind doar de tip pdf.;
  8. În ceea ce privește datele publice deschise (open data), din chestionar reiese că la nivelul instituției nu există o persoană desemnată pentru activitatea de publicare a datelor deschise și la nivelul instituției nu au fost identificate seturi de date în vederea publicării acestora pe portalul data.gov.ro. Prin urmare, nu există nici un mecanism de monitorizare a progreselor privind datele deschise sau vreo o procedură internă privind publicarea în format deschis. Pe pagina de internet a instituției sunt încărcate documente publicate în format pdf. needitabil.
  9. În ceea ce privește transparența decizională, din analiza chestionarului tematic și urmare a răspunsurilor acordate în cadrul discuțiilor au rezultat următoarele:
    - În cadrul instituției sunt aplicate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată;
    - Pe site există o secțiune dedicată transparenței decizionale, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (11) din Legea nr. 52/2003, republicată - <http://cjbuzau.ro/categorie/dezbatere-publica/>;

- Anunțurile privind procedurile de elaborare a proiectelor de acte normative sunt publicate pe site - de exemplu, în cursul anului 2018 au fost adoptate un număr aproximativ 311 de hotărâri, dintre care numai două au fost supuse dezbaterii publice, *se constată*, prin urmare, o diferență foarte mare între numărul de hotărâri adoptate prin raportare la numărul extrem de redus de hotărâri supuse dezbaterii publice - aspect care poate reflecta fie o abordare restrictivă a ceea ce înseamnă caracter normativ al unei hotărâri, fie chiar o înțelegere defectuoasă a sintagmei „proiect cu caracter normativ”, generând astfel o încadrare foarte scăzută a proiectelor sub incidența Legii nr. 52/2003 (de altfel, CJ Buzău a publicat pentru anul 2019 doar 2 anunțuri, prin urmare situația din anul precedent nu constituia o excepție).
- În cadrul instituției este desemnată o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă, însă din dialogul cu aceasta a reieșit că nu este foarte clar ce demersuri specifice are de efectuat și prin ce măsuri se poate stimula participarea societății civile în activitatea decizională. S-a precizat că nu a fost manifestat nici un interes de implicare a societății civile față de niciunul din propunerile de proiecte supuse dezbaterii publice și că nu există la nivelul instituției o evidență a ONG-urilor care activează pe raza județului, cu atât mai puțin cele care ar putea fi implicate în procesul de dezbateri publică;
- Cu privire la anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție: pentru fiecare proiect a fost stabilit un termen limită pentru primirea de propuneri, opinii, sugestii; au fost precizate locul și modalitatea în care cei interesați pot transmite în scris propuneri, opinii, sugestii; au fost organizate *din oficiu* întâlniri publice în vederea dezbaterii proiectelor de acte normative și, pe cale de consecință, au fost redactate minute; sunt însoțite de documente ce motivează/justifică necesitatea elaborării (expunere de motive);
- În urma dezbaterilor publice privind proiectele cu caracter normativ au fost afișate la sediul instituției sau pe pagina de internet proprie următoarele documente: minuta dezbaterii publice, recomandările scrise colectate, versiunile îmbunătățite ale proiectului de act normativ în diverse etape ale elaborării, rapoartele de avizare, precum și versiunea finală adoptată a actului normativ.
- Nu se regăsesc pe pagina de internet a instituției toate rapoartele aferente Legii nr.52/2003.

INCOMPATIBILITAȚI

În urma analizei chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. În cadrul Consiliului Județean Buzău nu există persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, pe parcursul anului 2018;
2. Instituția evaluată are în curs de adoptare o procedură internă privind prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate;
3. Cu referire la canalele de comunicare disponibile pentru situația în care un angajat/funcționar public dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, în chestionar nu a fost menționat niciun canal de comunicare;

4. Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;
5. În perioada de referință, nu au existat cazuri de încălcare a normelor privind incompatibilitățile;
6. Nu au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la incompatibilități.

DECLARAREA CADOURILOR

În urma analizei chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. Nu există procedură internă privind *Declaraarea bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*;
2. La nivelul instituției nu a fost constituită *Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției* la nivelul Consiliului Județean Buzău.
3. La nivelul instituției nu este constituit un registru de evidență a cadourilor;
4. Nu au existat situații de prezentare a unor astfel de cadouri Comisiei;
5. În cadrul instituției, nu au fost sesizate situații de nerespectare a dispozițiilor legale privind declararea cadourilor;
6. Membrii echipei au reiterat obligațiile legale existente în materie, subliniind faptul că, și în situația în care nu s-au primit cadouri, se recomandă publicarea unui anunț prin care se aduce la cunoștința opiniei publice faptul că nu s-au înregistrat cadouri pentru anul respectiv; de altfel, deși prevederile legale sunt în vigoare de mult timp (2004) există puțină cunoaștere în general a diferenței dintre cele două tipuri de cadouri ce trebuie declarate - cele primite în cadrul misiunilor oficiale, respectiv cele primite cu titlu personal.
7. Personalul instituției nu a beneficiat de programe de informare cu privire la dispozițiile legale aplicabile privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.
8. În ceea ce privește gradul de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la declararea cadourilor, din răspunsurile oferite în chestionar a reieșit faptul că nu au fost diseminate chestionare de evaluare, iar gradul de cunoaștere nu este cunoscut.

Discuțiile au scos însă în evidență neclarități în legătură cu modalitatea de evaluare a unor astfel de bunuri primite cadou. Astfel, au fost aduse în discuție exemple de bună practică utilizate atât în alte instituții publice cât și, în anume cazuri, în activitatea diplomatică. Evaluatorii au atras atenția că trebuie aduse la îndeplinire prevederile *Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitare mandatului sau a funcției*, fiind fără relevanță faptul că nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Aspectele menționate în chestionar, confirmate și în cadrul discuțiilor, au fost în sensul că nu există persoane sau compartimente responsabile cu primirea avertizărilor de interes public, nici proceduri legate de soluționarea acestora sau aplicarea măsurilor de protecție pentru avertizori, personalul instituției nebeneficiind de programe de informare. Pe cale de consecință, instituția a apreciat că nu au existat situații de avertizare în interes public, cel puțin nu dintre cele care să fi fost invocate în baza legii speciale, și nu a fost cazul să se dispună măsuri specifice.

În cadrul reuniunii s-a menționat, însă, că o procedură internă privind protecția avertizorilor în interes public este în curs de elaborare. În cadrul discuțiilor au fost subliniate aspectele relevante pentru o tratare eficientă a avertizărilor care urmează a fi procesate prin intermediul acestei proceduri, fiind evidențiate o serie de criterii pentru alegerea canalului optim de raportare și soluționare a acestora. Astfel, s-a apreciat util ca persoana / structura desemnată să poată verifica sau dispune verificarea pe fond a avertizării, să fie aptă să aplice sau să dispună aplicarea măsurilor de protecție prevăzute de lege, să se bucure de încrederea angajaților din perspectiva profesionalismului și integrității. Totodată, s-a subliniat faptul că mecanismul trebuie să asigure o protecție adecvată a identității avertizorului, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale pentru adoptarea acestei măsuri. Evident, prin reglementarea unui astfel de canal de raportare a neregularităților nu poate fi îngrădit dreptul salariatului de a alege oricare dintre căile de sesizare prevăzute de lege, dar se facilitează gestionarea optimă a eventualelor avertizări în cadrul instituției. A fost manifestată deschidere pentru dispunerea de măsuri interne corespunzătoare și au fost solicitate modele de reglementare din partea unor structuri similare.

Din chestionarul completat și transmis de autoritatea publică evaluată, rezultă că la nivelul acesteia nu au fost desfășurate programe de (in)formare cu privire regimul protecției avertizorilor în interes public.

În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică, printre acestea numărându-se și adaptarea la specificul instituției a procedurii aprobate la nivelul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației. În acest sens, identificarea corectă a avertizărilor în interes public din mulțimea petițiilor, specificitatea canalelor optime de raportare și soluționare a acestora sunt foarte importante și urmează ca, înaintea aprobării, procedura să fie analizată și din această perspectivă.

III. BUNE PRACTICI

De menționat ca o „*bună practică*” faptul că la nivelul Consiliului Județean Buzău există în implemetare un proiect intitulat „*Parteneriat pentru etică și integritate în Consiliul Județean Buzău*”, cod SIPOCA 428, iar partener în proiect al UAT Județul Buzău este Transparency International România (Asociația Română pentru Transparență). Deoarece **obiectivul general** al proiectului îl reprezintă consolidarea capacității administrative a CJ Buzău de a crește integritatea și de a reduce vulnerabilitățile la corupție, prin dezvoltarea și implementarea unui sistem de integritate care include standarde, politici și proceduri de etică și integritate, precum și printr-un program de educație anticorupție, contribuind la dezvoltarea unei administrații locale eficiente, **Obiectivul specific 1** se referă la elaborarea și aplicarea unui set de standarde de etică

și integritate, însoțite de politicile și **procedurile operaționale aferente**. Astfel, la nivelul CJ Buzău, la momentul vizitei echipei de evaluare, erau elaborate proiecte de proceduri aferente indicatorilor SNA 2016-2020.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

Se recomandă:

1. Implementarea de măsuri de identificare timpurie a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese, incompatibilități), în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate (ex. audit intern, registrul conflictelor de interese);
2. Asigurarea participării la programe de formare profesională în materie a persoanei/persoanelor responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese, precum și a restului personalului din cadrul instituției;
3. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor de avere și interese să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu și diseminarea ulterioară a acestora către personalul obligat la depunerea declarațiilor;
4. Finalizarea elaborării și adoptării procedurii interne privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese. De asemenea, procedura va trebui să aibă în vedere și interdicția reglementată de prevederile art. 25 din Legea nr. 176/2010;
5. Elaborarea, eventual, a unui regulament intern/ procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de pantouflage cu eventuala desemnare, dacă situația o impune, a unei persoane care să urmărească respectarea acestei proceduri. Aceasta include aducerea la cunoștința personalului, la încetarea raporturilor de serviciu, a dispozițiilor legale în materia interdicțiilor post-angajare, prin eventuala completare a unor declarații în acest sens, precum și transmiterea unei liste cu persoane și interdicțiile aferente departamentelor de specialitate din cadrul CJ Buzău în sensul celor prezentate mai jos;
6. Se recomandă ca listele/evidențele întocmite de personalul de la resurse umane cu persoanele care au monitorizat sau controlat societăți reglementate de Legea nr.31/1990 sau alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, inclusiv regii autonome, sau cele care au fost implicate în procesul de elaborare a cererilor de finanțare/caiete de sarcini din fonduri europene și/sau fonduri naționale aferente acestora, să fie transmise compartimentelor de specialitate din structura centrală precum și subordonatelor, pentru a fi avute în evidență, după caz, 3 ani (art. 94 alin.3 din Legea nr. 161/2003) 12 luni (art.12 alin.1 din O.U.G. nr. 66/2011 sau art.61 din Legea nr.98/2016), în vederea semnării cazurilor interzise de lege;
7. În privința situațiilor de interdicție post angajare, ca și recomandare, formulăm , cu caracter exemplificativ, următoarele posibile modalități de abordare:
  - în cazul obținerii și a utilizării fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale: posibilitatea transmiterii unei adrese de informare către beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat, privind încetarea contractului de muncă a unei persoane din instituție care a fost implicată, ca membru al echipei unui proiect, în elaborarea cererii de finanțare și a caietelor de sarcini (și asupra interdicției de angajare în acea entitate pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare)

- în cazul funcționarului public care a desfășurat activități de monitorizare și control la societățile comerciale sau alte unități cu scop lucrativ, transmiterea unei adrese de informare privind încetarea raportului de serviciu al acestui funcționar către aceste entități și precizarea prevederilor legii privind interdicția acestei persoane de a se angaja, timp de 3 ani, la operatorii economici în cauză.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Se recomandă:

1. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, republicată;
2. Cu referire la pagina de internet a instituției, se recomandă folosirea ca ghid a Standardului general de publicare a informațiilor de interes public cuprins în Anexa nr. 4 la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020;
3. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public conform prevederilor art. 8 alin. (1[^]1) din HG nr. 123/2002, cu modificările și completările ulterioare;
4. Aprofundarea **GHIDULUI EXPLICATIV pentru elaborarea și implementarea unitară a procedurii de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale**, disponibil pe site-ul Secretariatului General al Guvernului, la link <https://sgg.gov.ro/new/guvernare-transparenta-deschisa-si-participativa-standardizare-armonizare-dialog-imbunatatit-cod-sipoca-35/>. Analiza aprofundată este menită a determina o schimbare de mentalitate și abordare cu privire la tipul și numărul de hotărâri ce ar trebui supuse dezbaterii publice;
5. Actualizarea permanentă a listei de acte normative publicate pe pagina de internet a instituției și cu alte reglementări (legislația privind avertizorii de integritate, privind declararea cadourilor, declararea de aderare la SNA 2016-2020 etc.) și conexarea lor cu textele legii pe portalul www.legislatie.just.ro (conform prevederilor HG nr. 478/2016, respectiv standardelor Anexei 4 la HG nr. 583/2016);
6. Elaborarea și actualizarea procedurii interne privind accesul la informațiile de interes public printr-o exemplificare a circuitului documentelor în instituție și a persoanelor implicate, implicit prin definirea specifică a responsabilităților acestora în procesul de informare publică;
7. Menținerea, dacă se consideră util și necesar, și a unei versiuni electronice editabile a registrelor aferente Legii nr. 544/2001 și conexarea acestora cu registratura electronică, iar în cazul în care este posibil, construirea în cadrul site-ului a unei secțiuni în vederea verificării stadiului solicitărilor;
8. Se recomandă desemnarea unei persoane responsabile pentru date deschise, crearea userului pe portalul data.gov.ro și analizarea informațiilor relevante pentru obiectul de activitate al instituției în vederea urcării acestora pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. Totodată se recomandă și actualizarea și creșterea numărului de documente publicate în formate editabile Word și Excel pe site-ul instituției. Publicarea în format deschis, a informațiilor/documentelor se face astfel acestea să fie utilizate în mod liber, reutilizate și

- redistribuite de către persoanele interesate. Identificarea și publicarea periodică a celor mai relevante informații pentru obiectul de activitate al instituției, în format deschis (statistici, informații utile, raportări);
9. Completarea și actualizarea sub-secțiunii dedicate transparenței decizionale cu rapoartele de activitate anuale privind activitatea dedicată transparenței decizionale, inclusiv din perspectiva standardelor stabilite de Anexa nr. 4 a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020;
  10. Crearea unei baze de date cu ONG-urile și societatea civilă din județ și invitarea acestora la dezbaterile publice, în funcție de domeniile de activitate specifice.

INCOMPATIBILITAȚI

Se recomandă:

1. Organizarea de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;
2. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurilor în materie (spre exemplu prin distribuirea în vederea completării unui chestionar tematic de evaluare personalului instituției) și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare;
3. Finalizarea procesului de elaborare și adoptare a procedurii interne care să se refere la evitarea și gestionarea în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților.

DECLARAREA CADOURILOR

Se recomandă:

1. Constituirea *Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției* la nivelul Consiliului Județean Buzău și publicarea pe pagina de internet a instituției a registrului bunurilor chiar dacă nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii;
2. În cazul în care instituția consideră că aplicarea directă a actualului cadru normativ, primar și secundar, prin acte/ ordine interne nu este suficientă, se recomandă elaborarea unei proceduri în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției și difuzarea acesteia tuturor instituțiilor aflate în subordine sau în coordonare. Procedura va trebui să detalieze modalitatea de declarare a cadourilor, persoana de contact din cadrul instituției în materia declarării cadourilor, opțiunile pe care declarantul le are cu privire la respectivele bunuri, modalitatea de preluare a bunurilor în gestiunea instituției și destinația acestora;
3. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și

- materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;
4. Asigurarea publicării, conform Legii nr. 251/2004, la sfârșitul fiecărui an, a listei cuprinzând bunurile primite potrivit prezentei legi și a destinației acestora, pe pagina de Internet a autorității publice ori în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a;
  5. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și a procedurii existente la nivel intern (spre exemplu, prin distribuirea în vederea completării a unui chestionar tematic de evaluare personalului autorității publice) și luarea măsurilor necesare, dacă este cazul, pentru îmbunătățirea gradului de cunoaștere a prevederilor legale în această materie.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Se recomandă:

1. Desemnarea unei persoane/ structuri responsabile cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public;
2. Reglementarea unui canal de comunicare internă, în plus față de cel de audiență, în cazul în care un angajat dorește să sesizeze o faptă de încălcare a legii în legătură cu activitatea instituției (de exemplu, crearea unei adrese de email care să fie destinată doar acestor sesizări);
3. Finalizarea procesului de elaborare și adoptare a procedurii interne în materie și difuzarea acesteia tuturor persoanelor din instituție, dar și instituțiilor aflate în subordine sau în coordonare;
4. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul Consiliului județean;
5. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii (după elaborarea acesteia), eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

RECOMANDĂRI CU CARACTER GENERAL:

1. Se recomandă cunoașterea la nivelul instituției, a numărului total de persoane, fie din structura centrală, fie din cadrul subordonatelor sau structurilor coordonate de aceasta, care își desfășoară activitatea în cadrul unui serviciu public, pentru o bună raportare la numărul total al locuitorilor comunității deservite. Potrivit standardului general de publicare a informațiilor de interes public, disponibil la: <http://www.just.ro/strategii-si-politici/strategii-nationale/> cunoașterea numărului de persoane aflate în funcția publică și raportarea la numărul de persoane beneficiare a serviciului public reprezintă, de altfel, un aspect firesc al oricărui demers de management instituțional. Potrivit standardelor internaționale în materie, buna guvernare este definită ca exercitarea puterii sau a autorității - economică, administrativă sau de altă natură, în vederea gestionării resurselor și activităților într-o manieră echitabilă, transparentă, etică și nediscriminatorie. Având în vedere faptul că administrația publică este finanțată de contribuabili, îi revine acesteia misiune de a-și evalua public activitățile nu numai din perspectiva programelor socio-economice oferite cetățenilor, ci și a modului în care își îndeplinește sarcinile aplicând aceste programe, trebuind să fie eficientă în funcționarea sa.

2. În timpul discuțiilor s-a subliniat importanța stabilirii cu acuratețe a riscurilor și vulnerabilităților la corupție (fără ca demersul să se limiteze la propria structură, ci și la îndrumarea cu caracter general pentru toate structurile subordonate sau aflate în coordonarea instituției). Pentru persoanele care ocupă funcții sensibile sunt necesare, din această perspectivă, măsuri suplimentare, inclusiv din perspectiva protecției avertizorului de integritate, dar și a măsurilor privind *pantouflage*-ul.
3. Este necesară abordarea problematicii SNA cu responsabilitate și în mod aprofundat de către întreg personalul instituției, nu numai de către persoanele responsabile cu gestionarea documentelor produse în acest context.

ALTELE

De menționat faptul că, în scopul sprijinirii activității autorităților administrației publice locale în procesul de implementare a măsurilor prevăzute de Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020 la nivelul administrației publice locale, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, a elaborat și transmis modele pentru documentele (proceduri) în scopul elaborării și adoptate de către Consiliul Județean Buzău.

În concluzie, este de menționat că, ulterior misiunii, într-un timp scurt și cu eficiență, în funcție de nivelul de prioritate și potrivit celor discutate cu membrii echipei misiunii de evaluare, la nivelul Consiliului Județean Buzău, s-a realizat un *plan de măsuri* care să conducă la rezolvarea deficiențelor constatate și stabilirea mediului de conformitate pe linia SNA, despre care membrii echipei de evaluare au fost informați până la finalizarea prezentului raport de evaluare.

Astfel, au fost realizate și aprobate prin dispoziția *conducătorului instituției*, următoarele *proceduri de sistem*:

- Procedură de sistem privind avertizarea în interes public;
- Procedură de sistem privind evitarea cazurilor de incompatibilitate și conflictelor de interese;
- Procedură de sistem privind toleranța zero la corupție;
- Procedură de sistem privind gestionarea incidentelor de etică și managementul riscurilor asociate;
- Procedură de sistem privind completarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese.

În plus, în momentul concilierii prezentului raport, au mai fost finalizate și transmise echipei de evaluare *documente de lucru/ proiectele*, aflându-se astfel în stadiu de verificare la nivelul factorilor de răspundere alte două *proceduri de sistem*:

- Procedură de sistem privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Procedură de sistem privind interdicțiile post-angajare / la părăsirea funcției deținute în cadrul Consiliului județean Buzău.